

En gammal bild
finns även på
sista sidan.

Bild nr
256

Tid
Före 1950

Kategori / Plats
Kyrka / Begravningsplats

Motiv
Likboden/kapellet

1950 Byggs ett nytt gravkapell i tegel vid Begravningsplatsen vid Vadviken. Det ersätter den gamla likboden/kapellet.

Under åren 1938-1939 utvidgades begravningsplatsen, varefter invigning skedde av biskop Aulén. Dåvarande Kyrkoherden Allan Lindeberg var med vid båda dessa tillfällen.

Foton från 2016.

Mer om begravningsplatsen
finns på följande sidor.

Utdrag ur beskrivning av Dalarö begravningspalats, Svenska kyrkan 2015.

På Dalarö finns det en liten kyrkogård invid kyrkan i samhällets centrala del, men redan under 1700-talet blev den för trång och inga möjligheter fanns för att utvidga den. Därför ordnades istället Dalarö begravningsplats vid Vadviken, vilken invigdes 1871.

Ytterligare en mindre kyrkogård finns på Dalarö. Den anlades hastigt i samband med den stora koleraepidemin på 1830-talet, strax söder om Vadegölen, nuvarande kanalen. I mitten på 1930-talet sattes ett gravmonument upp här med texten "Vilorum för i farsot borttryckta 1830".

Dalarö församling bildades omkring 1650 utbruten ur Tyresö församling. Fram till 1923 var den annexförsamling i pastoratet Tyresö och Dalarö för att sedan vara moderförsamling i pastoratet Dalarö, Ornö och Utö som till 1929 även omfattade Nämdö församling. Från 1963 till och med 2001 utgör församlingen/pastoratet tillsammans med Österhaninge församling och pastorat en flerpastorats-samfällighet. År 2002 läggs Dalarö församling ihop med Ornö och Utö församlingar och fler pastoratssamfälligheter upplöses. Församlingen utgör fortfarande ett eget pastorat. Från och med 1 januari 2018 ingår församlingen tillsammans med Österhaninge församling och Västerhaninge-Muskö församling i Haninge pastorat.

HISTORIK

Dalarö begravningsplats invigdes 1871. Den anlades på mark som hade överlåtits av löjtnanten C F Braunerhjelm på gården Sandemar. Sandemar slott var tillsammans med Dalarö kyrka de enda byggnaderna som inte brändes ner vid ryssarnas härjningar 1719. På begravningsplatsen byggdes ett enkelt träkapell och träd planterades bland annat i en allé fram till detta. Kring åtminstone delar av området fanns en stenmur.

Från början av 1930-talet finns ritningar och beskrivningar till utvidgning och ny inhägnad av begravningsplatsen, ritade av arkitekt Ernst Spolén. Här nämns även att ett nytt kapell på sikt skulle ersätta det kapell från 1800-talet som redan fanns där, men i nordost. Den nya inhägnaden skulle utformas som en mur av gjuten maskinhamrad betong samt med grindar av smide med en stjärna av mässing i mitten. Dessa omdaningar kom dock aldrig att bli genomförda.

År 1950 uppfördes det nuvarande kapellet på begravningsplatsen, efter ritningar av arkitekt Olof Hult (1892–1962). Hult var under större delen av sitt arbetsliv anställd hos KFAI, Kooperativa förbundets arkitekt- och ingenjörbyrå, och från 1930 var han även tjänstgörande arkitekt vid byggnadsstyrelsen och Stockholms stads kyrkogårdsnämnd. Där med var han delaktig i många olika projekt angående kyrkor och kyrkogårdar.

På ett fotografi från 1921 syns 1800-talskapellet samt ett trästaket i anslutning till kapellet samt ytterligare en byggnad, möjligen ett förråd. Dessutom är ännu den allé av lindar som sträckte sig från ingången i väster kvar. Lindarna togs ned på 1960-talet.

Den trädborttagning som skedde 1968 innebar att 22 lindar togs ner, något som orsakade stora protester främst bland lokalbefolkningen. Anledningen sades vara att underlätta arbetet för de anställda samt att tillföra mer ljus till övrig växtlighet och gräsmattor. De fällda lindarna, som var nästan 100 år gamla, ersattes aldrig. Istället planterades tre rosenhagtorn av vilka två fortfarande finns kvar. Även två tujor, tre björkar samt en hängpil planterades tillika med ett antal berberisbuskar. Dessutom flyttades ett antal gravvårdar om, bland annat från huvudgård till fotända och vissa grusgångar lades igen och gräsbesåddes. I och med detta fick begravningsplatsen en betydligt öppnare utformning, men förlorade samtidigt en stor del av sin tidigare lummiga karaktär.

Begravningsplatsens klockstapel, även denna utformad av arkitekterna Olof Hult och Jan Wahlman, son till Lars Israel Wahlman, uppfördes 1950.

År 1968 utvidgades och planerades begravningsplatsen genom en urnlund i kyrkogårdens nordvästra hörn. Urnlunden planerades efter ritningar av arkitekt Sven Bengtsson på Stockholms läns och stads hushållningssällskap. Knappt tio år senare, 1977, utvidgades begravningsplatsen på nytt i söder med cirka 3000 kvm och plats för 300 gravplatser.

En minneslund ordnades 1996 efter ritningar av landskapsarkitekten Petra Lindwall, Haninge. Denna förlades i begravningsplatsens nordöstra hörn där den vetter ut mot vattnet och fick en enkel, cirkulär utformning.

Vy från Vadviken.

Foton från
2022.

Ängeln vid
minneslunden.

Likboden/kapellet före 1950.

Vadviken

Kapellet

Dalarö begravningsplats
foto från 2019.

Se även DHF:s bildanalys 2270 och 4585.